

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถาบันพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑ โทร. ๐ ๗๕๓๗ ๘๖๐๙

ที่ กษ ๐๘๑๘.๑๐/

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง สรุปบทเรียนที่ผ่านการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล หลักสูตรธรรมาภิบาลข้อมูลสำหรับผู้บริหารองค์กรรัฐ
(Data Governance Mindset for the Executive)

เรียน ผอ.สพด.นครศรีธรรมราช

ตามที่ กรมฯ ได้กำหนดให้ข้าราชการทั่วไป ดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดรายบุคคลด้านการพัฒนาบุคลากร “ระดับความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน” รอบการประเมินที่ ๑ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) ของปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ โดยให้มีการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ๑ เรื่อง ตามเงื่อนไขหลักสูตรและพัฒนาความรู้ ๑ เรื่อง รวมทั้งสรุปบทเรียน ๑ เรื่อง ส่งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ นั้น

ในการนี้ ข้าพเจ้า นางสาวสิริมาน หน่อมนวล ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ฝ่ายวิชาการ เพื่อการพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร ธรรมาภิบาลข้อมูลสำหรับผู้บริหารองค์กรรัฐ (Data Governance Mindset for the Executive) ซึ่งเป็นหลักสูตรหลักสูตรพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.๒๕๖๒ ผ่านระบบออนไลน์ (TDGA E-learning) และได้สรุปบทเรียนดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ตามที่แนบพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาวสิริมาน หน่อมนวล)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

- ทราบ
- รายงาน สพช.๑๑ ทราบ ต่อไป

(นายค้ำนิง แสงฮา)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

สรุปบทเรียนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ TDGA E-Learning รอบที่ ๑ หลักสูตร ธรรมาภิบาลข้อมูลสำหรับผู้บริหารองค์กรรัฐ (Data Governance Mindset for the Executive) การเข้าเรียนจนจบหลักสูตร
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ความเป็นมา ข้อมูลจัดเป็นหนึ่งในทรัพย์สินที่สำคัญ และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามสถานการณ์ด้านการบริหารจัดการข้อมูลและการใช้ประโยชน์ จากข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบันนั้นยังมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการจัดเก็บข้อมูล (เช่น ข้อมูลเดียวกันแต่จัดเก็บกระจายไปในหลายระบบ หลายส่วนงาน หลายรูปแบบ) ด้านการเปิดเผยข้อมูล (เช่น หน่วยงานเจ้าของข้อมูลไม่อนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล กระบวนการขอใช้ข้อมูลซับซ้อนและใช้เวลานาน ข้อมูลไม่อยู่ใน รูปแบบที่ใช้งานต่อได้ง่าย) ด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (เช่น การรักษาความลับ การเข้าถึง ความเป็นส่วนบุคคล) และด้านคุณภาพของข้อมูล (เช่น ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ความต้องกัน ความเป็นปัจจุบัน ตรง ตามความต้องการใช้งาน ความพร้อมใช้)

สาเหตุของปัญหานั้นมาจากการขาดการวางแผนในการบริหารจัดการข้อมูลทั้งระบบบริหารและ กระบวนการจัดการข้อมูลหรือวงจรชีวิตของข้อมูล (สร้าง จัดเก็บ ประมวลผล นำไปใช้ เผย และทำลาย) ขาดการบูรณาการข้อมูล อุปสรรคทางด้านกฎระเบียบ รวมถึงการบริหารจัดการที่ไม่ครอบคลุมประเภทของ ข้อมูล นั่นคือ ข้อมูลที่มีโครงสร้าง (เช่น ฐานข้อมูล) กึ่งโครงสร้าง (เช่น Extensible Markup Language - XML) ไม่มีโครงสร้าง (เช่น เสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว)

ดังนั้นเพื่อให้การนำข้อมูลไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัย ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) ที่เอื้อให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ สามารถ นำไปใช้ธรรมาภิบาลและบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบและมีความ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ การจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปผลักดัน และดำเนินการใน ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ รวมถึงติดตามการบริหารจัดการข้อมูลให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ส่งผลต่อ คุณภาพ ความมั่นคงปลอดภัย และบูรณาการข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และข้อมูลเป็นปัจจุบัน

หน่วยงานภาครัฐที่นำไปใช้ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐนี้ครอบคลุมถึงธรรมาภิบาลข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูลภายใน หน่วยงานภาครัฐทั้ง ๔ ประเภท คือ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานของรัฐรูปแบบ ใหม่ ดังนี้

๑) ส่วนราชการ หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสาธารณะทางปกครอง ซึ่งเป็นภารกิจ หลักของรัฐ ให้บริการเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งกำไร และมีความสัมพันธ์กับรัฐ

๒) รัฐวิสาหกิจ หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบบริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหารายได้ ต้องสามารถเลี้ยงตัวเองจากการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ แต่ สามารถรับเงินงบประมาณสนับสนุนเป็นครั้งคราวหรือบางส่วนในบางกรณี

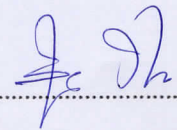
๓) องค์กรมหาชน หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบบริการสาธารณะทางสังคมและวัฒนธรรม ไม่มี วัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร เป็นนิติบุคคลและมีความสัมพันธ์กับรัฐ ซึ่งประกอบด้วย รัฐ จัดตั้ง ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ หรือสามารถเลี้ยงตัวเองได้ และรัฐมีอำนาจบริหารจัดการ

๔) หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ หมายถึง - องค์การของรัฐที่เป็นอิสระ (Independent Administrative Organization) ซึ่งเป็นหน่วยงาน รูปแบบใหม่ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลกิจกรรมของรัฐ ตามนโยบาย สำคัญที่ต้องการความเป็นกลางอย่างเคร่งครัด - กองทุนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจของรัฐ หมายถึง นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ เนื่องจากต้องการอำนาจรัฐในการบังคับฝ่ายเดียวต่อภาคเอกชนหรือประชาชน ในการสมทบเงินเข้ากองทุน ธรรมชาติข้อมูลภาครัฐในพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ได้กำหนดหน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน รัฐสภา ศาล (ครอบคลุมเพียงหน่วยงานของศาลในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณา อรรถคดี) องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และหน่วยงานอิสระของรัฐ

ขอบเขตของเนื้อหาภายในธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ ขอบเขตของธรรมชาติข้อมูลภาครัฐในเอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วย บทที่ ๒ อธิบายถึงแนวคิดธรรมชาติ ข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย นิยามของธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ ความหมายและประเภทข้อมูล การบริหาร จัดการข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติข้อมูลภาครัฐกับการบริหารจัดการข้อมูล บทที่ ๓ กล่าวถึงกรอบ ธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย โครงสร้างของธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ กระบวนการธรรมชาติข้อมูล ภาครัฐ สภาพแวดล้อมของธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ การนิยามข้อมูล กฎเกณฑ์ข้อมูล และการวัดการดำเนินการ และความสำเร็จของธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ

นิยามของธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government Definition) ธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) ได้มีผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงาน ต่าง ๆ ให้คำนิยามไว้ ดังนี้ “กิจกรรมที่ประกอบด้วยกำหนัดอำนาจ การควบคุม และการตัดสินใจในการบริหารจัดการข้อมูล โดยที่ข้อมูลถูกจัดให้เป็นหนึ่งในทรัพย์สินของหน่วยงาน” (Askham, N., ๒๐๑๖) “ระบบที่กำหนดถึงอำนาจการตัดสินใจ และหน้าที่ความรับผิดชอบต่อกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล โดยที่มีแบบแผนที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับ ซึ่งแบบแผนดังกล่าวต้องสามารถอธิบายได้ว่า ใครมีบทบาทใน การทำอะไรกับข้อมูลชุดไหน เมื่อไร ใช้หลักการและวิธีการอย่างไรในการใช้ข้อมูล” (Thomas, ๒๐๐๙) “การกำหนดสิทธิและการควบคุม (การวางแผน การตรวจสอบ และการบังคับ) ในการบริหารจัดการ ข้อมูล” (Henderson et al., ๒๐๑๗) “การจัดการข้อมูล จากมุมมองที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ทำให้หน่วยงานตระหนักถึงการจัดทำมาตรฐาน ข้อมูลที่เป็นระบบและการบูรณาการข้อมูล ทั้งข้อมูลที่อยู่ในระบบ ข้อมูลที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานของ หน่วยงาน นโยบาย และกระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ” (Kim, H. Y., & Cho, J. S., ๒๐๑๗) จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้น จึงได้ข้อสรุปว่า ธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) คือ “การกำหนดสิทธิในการตัดสินใจและความรับผิดชอบ ในการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดทำ การใช้งาน และ การบริหารจัดการข้อมูล รวมถึงกระบวนการที่กำหนดบทบาท นโยบาย และมาตรฐาน ที่ช่วยสนับสนุนให้การ ดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้” ในมุมมองของภาครัฐ ธรรมชาติข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) หมายถึง “การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลทุกขั้นตอน เพื่อให้ การได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนตัว และสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย โดยใช้ข้อมูลเป็นหลักในการขับเคลื่อน ประเทศ เช่น การใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์การตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริหารราชการแผ่นดิน การเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริการประชาชน การเสริมสร้างและผลักดันธุรกิจที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมข้อมูล”

ทั้งนี้ Intra-governmental Group on Geographic Information (IGGI, ๒๐๐๕) ให้องค์ประกอบหลักของ ธรรมชาติ บาลข้อมูลภาครัฐที่ดี ประกอบไปด้วย ๑) มีความมั่นคงปลอดภัยและรักษาความเป็นส่วนตัว โดยมีมาตรการในการ รักษาความมั่นคงปลอดภัย และความเป็นส่วนตัวซึ่งช่วยป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับข้อมูลและการละเมิด สิทธิส่วนบุคคล ๒) มีมาตรการควบคุมและจัดการระบบบริหารและกระบวนการจัดการข้อมูลหรือวงจรชีวิตของ ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย การประเมินธุรกิจ การกำหนดประเภทและแนวทางการแบ่งประเภทของ ชุดข้อมูล มีการตรวจสอบ อย่างต่อเนื่อง ทั้งการเก็บข้อมูลและการทำลายข้อมูล ธรรมชาติบาลข้อมูลภาครัฐ หน้า | ๑๒ ๓) มีนโยบายการใช้ ข้อมูลที่ชัดเจน โดยกำหนดนโยบายและกฎเกณฑ์ของข้อมูลเป็นสำหรับ ธรรมชาติบาลข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล ๔) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าของข้อมูล โดยกำหนดวิธีการที่ผู้ดูแลข้อมูลหรือเจ้าของข้อมูล สามารถจัดการ เปลี่ยนแปลง หรือส่งผ่านข้อมูลให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในกรณีชุดข้อมูล หรือฐานข้อมูลบางแห่งจะมีผู้ดูแล ผู้ใช้งาน หรือเจ้าของข้อมูลหลายคนหรือหลายหน่วยงาน ๕) ข้อมูลมีเมทาดาตา โดยเมทาดาตาจะช่วยให้ผู้ใช้งานเข้าใจ ว่าข้อมูลชุดนี้คือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอะไร สามารถนำไปใช้งานอย่างไร และมีข้อจำกัดอะไร โดยมีมาตรฐานของเมทาดา ตาที่เหมาะสมกับการใช้งาน ๖) ข้อมูลมีคุณภาพ โดยมีมาตรการในการควบคุมคุณภาพของข้อมูลให้มีคุณภาพสูง ซึ่งจะ สนับสนุน ให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น สรุปได้ว่า ธรรมชาติบาล ข้อมูลภาครัฐ หมายความว่า การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูล ภาครัฐทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำข้อมูลของหน่วยงานของรัฐไปใช้ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนตัว และสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยน และบูรณาการ ระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและ มั่นคงปลอดภัย โดยใช้ข้อมูลเป็นหลักในการบริหารงานภาครัฐและการบริการ สาธารณะ

(นางสิริमान หม่อมมณฑล)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
ผู้สรุปบทเรียน

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

สิริมาน หม่อมนวน

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
ธรรมาภิบาลข้อมูลสำหรับผู้บริหารองค์กรรัฐ
(Data Governance Mindset for the Executive)

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๐ : 45 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ไว้ ณ วันที่ 28 ก.พ. 2566

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

Signed by สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล(องค์การมหาชน) (สพร.)

Digital Government Development Agency (Public

Organization) (DGA)

Date: 2023-02-28T07:11:00.679+07:00

c60c10cb